

KARTA PRAW PACJENTA

Prawa Pacjenta to podstawowe unormowanie prawne wynikające z ustawy zasadniczej - Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483), określone w ustawach :

- 1) ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2011 Nr 112 poz. 654 z dnia 10.04.2020r,
- 2) ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. 1997 Nr 28 poz. 152z dni 26.08.2020r) ,
- 3) ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. 2011 Nr 174 poz. 1039 z dnia 30.07.2020r),
- 4) ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 1994 Nr 111 poz. 535 z dnia 28.04.2020r) ,
- 5) ustawie z dnia 6 listopada 2008r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. 2009 Nr 52 poz. 417 z dnia 18.05.2020r) ,
- 6) ustawie z dnia 01 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. 2005 Nr 169 poz. 1411 z dnia 10.04.2020r) .

CZĘŚĆ OGÓLNA

Dotyczy pacjentów:

- korzystających ze świadczeń zdrowotnych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego,
- korzystających z prywatnego/komercyjnego/sektora usług medycznych oraz innych niż ubezpieczeni.

I. PODSTAWOWE PRAWA PACJENTA ZAPISANE W ART. 68 KONSTYTUCJI RP.

- Prawo do ochrony zdrowia;
- Prawo do równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych , na warunkach i w zakresie określonych w ustawie.

„Konstytucja RP nie gwarantuje bezpłatnego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej . Warunki udzielania , zasady i tryb finansowania świadczeń oraz zakres świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210 , poz. 2135, z późniejszymi zmianami ,,

II. PRAWA PACJENTA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

- 1) Prawo do natychmiastowego udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia;
- 2) Prawo do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom wiedzy medycznej;
- 3) Prawo do korzystania z rzetelnej, opartej na kryteriach medycznych, procedury ustalającej kolejność dostępu do świadczeń;
- 4) Prawo do udzielania świadczeń zdrowotnych przez osoby uprawnione do ich udzielania, w pomieszczeniach i przy zastosowaniu urządzeń odpowiadających określonym wymaganiom fachowym i sanitarnym;
- 5) Prawo do udzielania świadczeń zdrowotnych przez lekarza, zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, dostępnymi lekarzowi metodami i środkami zapobiegania, rozpoznawania leczenia chorób, zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz z należyłą starannością;
- 6) Prawo do uzyskania od lekarza pomocy lekarskiej w każdym przypadku, gdy zwłoka w jej udzieleniu mogłaby spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia, oraz w innych przypadkach niecierpiących zwłoki;
- 7) Prawo do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę, położną, posiadającą prawo wykonywania zawodu, zgodnie z aktualną wiedzą medyczną, dostępnymi jej metodami i środkami, zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz ze szczególną starannością;
- 8) Prawo do udzielenia pomocy przez pielęgniarkę, położną, zgodnie z posiadanymi przez nie kwalifikacjami, w każdym przypadku niebezpieczeństwa utraty przez pacjenta życia lub poważnego uszczerbku na jego zdrowiu;
- 9) Prawo do zapewnienia środków farmaceutycznych i materiałów medycznych;
- 10) Prawo do zapewnienia pomieszczenia i wyżywienia odpowiedniego do stanu zdrowia;
- 11) Prawo do opieki duszpasterskiej, a w sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia lub zagrożenia życia Zakład, w którym pacjent przebywa jest obowiązany umożliwić pacjentowi kontakt z duchownym jego wyznania.
- 12) Prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej sprawowanej przez osobę bliską lub inną osobę wskazaną przez pacjenta;
- 13) Prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z osobami z zewnątrz;
- 14) Prawo do udzielenia pacjentowi niezbędnej pomocy i przewiezienia go do szpitala w sytuacji gdy, stan pacjenta wg lekarza tego wymaga;
- 15) Prawo do zapewnienia metod leczniczych właściwych nie tylko z uwagi na cele zdrowotne, ale także ze względu na interesy oraz inne jego dobro osobiste i dążenie do jego poprawy zdrowia w sposób najmniej dla pacjenta uciążliwy.

1. PRAWA PACJENTA DO INFORMACJI

- 1) Prawo dostępu do informacji o Prawach Pacjenta;
- 2) Prawo do informacji o swoim stanie zdrowia;

- 3) Prawo do wyrażenia żądania, iż pacjent nie chce być informowany przez lekarza o stanie swego zdrowia;
- 4) Prawo do pełnych informacji o planowanych działaniach medycznych w celu wyrażenia zgody albo odmowy udzielenia określonych świadczeń zdrowotnych;
- 5) Prawo do uzyskania od lekarza przystępnej informacji o stanie swego zdrowia, proponowanych i możliwych metodach diagnostyczno – leczniczych, przewidywalnych skutkach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu;
- 6) Prawo do uzyskania od lekarza informacji o zmianie planu leczenia w trakcie pobytu w Zakładzie, wykonywania świadczenia w związku z wystąpieniem okoliczności stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia pacjenta;
- 7) Prawo do dostatecznie wczesnego poinformowania przez lekarza o zamiarze odstąpienia od leczenia pacjenta i wskazania realnych możliwości uzyskania określonego świadczenia zdrowotnego u innego lekarza lub w innym Zakładzie opieki zdrowotnej;
- 8) Prawo do zachowania przez lekarza tajemnicy zawodowej, w tym lekarskiej - tajemnicy informacji o stanie zdrowia pacjenta uzyskanych przez lekarza, w związku z wykonywanym przez niego zawodem;
- 9) Prawo wyrażania zgody lub odmowy na podawanie przez lekarza do publicznej wiadomości danych umożliwiających identyfikację pacjenta;
- 10) Prawo do uzyskania od lekarza informacji o niekorzystnych dla pacjenta skutkach, w przypadku wyrażenia zgody na ujawnienie informacji dotyczących pacjenta, będących w posiadaniu lekarza;
- 11) Prawo do uzyskania od pielęgniarki i położnej informacji o stanie swego zdrowia, w zakresie z opieki pielęgnacyjnej;
- 12) Prawo bezwzględnego zachowania w tajemnicy zawodowej przez personel informacji związanych z pacjentem;
- 13) Prawo wyrażania zgody lub odmowy na podawanie przez pielęgniarkę i położną do publicznej wiadomości danych umożliwiających identyfikację pacjenta;
- 14) Prawo wskazania osób, którym lekarz może udzielać informacji o stanie zdrowia pacjenta;
- 15) Prawo dostępu do dokumentacji medycznej oraz wskazania osoby, której dokumentacja pacjenta może być udostępniana;
- 16) Prawo do wskazania osoby lub instytucji, którą Zakład jest zobowiązany powiadomić w razie pogorszenia się stanu zdrowia pacjenta powodującego zagrożenie jego życia, lub w razie śmierci pacjenta;
- 17) Prawo do poinformowania o zamiarze użycia wobec pacjenta przymusu bezpośredniego zgodnie z ustawą;
- 18) Prawo do informacji o zamiarze przeprowadzenia badania psychiatrycznego bez zgody pacjenta wraz z uzasadnieniem takiej decyzji - badanie w warunkach braku zgody pacjenta może być przeprowadzone, gdy zachowanie pacjenta wskazuje na zagrożenie życia, zdrowia pacjenta lub innych osób albo pacjent nie jest zdolny do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych;

2. PRAWA PACJENTA DO POSZANOWANIA GODNOŚCI OSOBISTEJ

- 1) Prawo do poszanowania intymności i godności osobistej pacjenta w trakcie udzielania świadczenia zdrowotnego;
- 2) Prawo do zapewnienia ochrony danych osobowych zawartych w dokumentacji medycznej;
- 3) Prawo do wyrażania zgody albo odmowy na obecność przy udzielaniu świadczenia zdrowotnego osób innych niż personel medyczny, niezbędny ze względu na rodzaj świadczenia;
- 4) Prawo do umierania w spokoju i godności.

3. PRAWA PACJENTA DO WYRAŻENIA ŚWIADOMEJ I SWOBODNEJ ZGODY NA LECZENIE I POBYT W ZAKŁADZIE

- 1) Prawo do nie wyrażenia zgody na udzielenie określonego świadczenia zdrowotnego. Zgoda pacjenta jest warunkiem koniecznym na udzielenie świadczenia zdrowotnego.
- 2) Prawo wyrażenia zgody lub odmowy jej wyrażenia na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych, po uzyskaniu odpowiedniej informacji;
- 3) Prawo do wyrażenia zgody albo odmowy na umieszczenie w Zakładzie;
- 4) Prawo do wyrażenia zgody albo odmowy na zastosowanie metody leczenia lub diagnostyki, stwarzających dla pacjenta podwyższone ryzyko;
- 5) Prawo do wypisania się z Zakładu na własne żądanie i uzyskania od lekarza informacji o możliwych następstwach zaprzestania przebywania w zakładzie;
- 6) Prawo do wyrażenia zgody lub odmowy na leczenie w szpitalu psychiatrycznym , z wyłączeniem sytuacji, gdy przepisy ustawy dopuszczają przyjęcie do szpitala psychiatrycznego bez zgody pacjenta;
- 7) Prawo cofnięcia uprzednio wyrażonej zgody na leczenie w szpitalu psychiatrycznym;
- 8) Pacjent przebywający w Zakładzie ma prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie /do czasu jego pobytu/.

4. PRAWA PACJENTA ZWIĄZANE Z EKSPERYMENTEM MEDYCZNYM

- 1) Prawo do wyrażenia pisemnej zgody na udział w eksperymencie medycznym i jej cofnięcia w każdym stadium eksperymentu;
- 2) Prawo do wyrażenia zgody lub odmowy na udział w eksperymencie medycznym po przekazaniu przez lekarza pełnej informacji dla pacjenta o celach eksperymentu, sposobach i warunkach przeprowadzenia eksperymentu, spodziewanych korzyściach leczniczych lub poznawczych, ryzyku związanym z przeprowadzaniem eksperymentem, także o prawie odstąpienia od udziału w eksperymencie na każdym jego etapie;
- 3) Prawo do poinformowania przez lekarza o niebezpieczeństwie dla zdrowia i życia jakie może spowodować natychmiastowe przerwanie eksperymentu.

4. PRAWA PACJENTA WIĄZANE Z POBIERANIEM I PRZESZCZEPIANIEM KOMÓREK, TKANEK I NARZĄDÓW

- 1) Prawo wyrażenia i cofnięcia w każdym czasie sprzeciwu na pobranie po śmierci pacjenta komórek, tkanek i narządów;
- 2) Prawo dobrowolnego wyrażenia przed lekarzem zgody na pobranie od pacjenta za życia komórek, tkanek lub narządów w celu ich przeszczepienia określonemu biorcy, jeżeli pacjent ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) Prawo ochrony danych osobowych dotyczących dawcy i biorcy przeszczepu i objęcia ich tajemnicą;
- 4) Prawo pacjenta biorcy do umieszczenia na liście osób oczekujących na przeszczepienie komórek, tkanek i narządów oraz prawo do kwalifikacji do przeszczepienia na podstawie kryteriów medycznych.

5. OGRANICZENIE PRAW PACJENTA

- 1) Ograniczenie prawa do swobodnego wychodzenia poza obszar Zakładu, w którym pacjent przebywa, bez powiadomienia i uzyskania zgody pielęgniarki dyżurnej;
- 2) Bezwzględny zakaz spożywania alkoholu na terenie zakładu, nawet w najmniejszych ilościach bez względu na zawartość alkoholu;
- 3) Bezwzględny zakaz palenia papierosów na terenie Zakładu;
- 4) Ograniczenie prawa do swobodnego postępowania zabronionego przez lekarza leczącego, lub pielęgniarkę w zakresie sprawowanej opieki pielęgniacyjnej;
- 5) Ograniczenie prawa do swobodnego wygłaszania opinii o personelu, pacjentach i innych osobach przebywających na terenie zakładu w sposób uwłaczający ich dobre imię;
- 6) Ograniczenia prawa do swobodnego korzystania z mienia znajdującego się w Zakładzie, niezgodnego z jego przeznaczeniem niszcząc je;
- 7) Ograniczenie prawa do dowolnej liczby osób odwiedzających i swobodnego sposobu ich zachowywania się, będących przyczyną w sposób istotny wpływającą na pogorszenie się stanu zdrowia i samopoczucia innych pacjentów przebywających w Zakładzie.

Ograniczenie praw pacjenta zawartych w niniejszej Karcie Praw Pacjenta uzależnione jest od poniższych okoliczności:

- 1) zagrożenia epidemiologicznego;
- 2) wpływu na warunki pobytu w Zakładzie innych pacjentów;
- 3) przewidzianych w przepisach prawa, o których jest mowa na wstępie oraz innych aktach prawnych.

RZECZNIK PRAW PACJENTA

Biuro Rzecznika Praw Pacjenta,

01- 231Warszawa , ul. Płocka 11/13,

infolinia: 800-190-590, Sekretariat: tel.(22) 532-82-50, fax.(22) 532 -82-30

e-mail:kancelaria@rpp.gov.pl, www.rpp.gov.pl